

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИЗ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

КУЛЬТУРА ЯК ФЕНОМЕН ЛЮДСЬКОГО ДУХУ (БАГАТОГРАННІСТЬ І НАУКОВЕ ОСМИСЛЕННЯ)

Збірник тез доповідей
VI Міжнародної наукової конференції курсантів, студентів,
аспірантів та ад'юнктів
23-24 листопада 2023 року

Львів 2023

«Культура як феномен людського духу (багатогранність і наукове осмислення)»: збірник тез доповідей VI Міжнародної наукової конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів, м. Львів, 23-24 листопада 2023 року. Львів: ЛДУ БЖД, 2023. 446 с.

РЕДКОЛЕГІЯ:

Василь КАРАБИН, доктор технічних наук, професор

Ірина БАБІЙ, кандидат педагогічних наук

Лідія ВЕРБИЦЬКА, завідувач кафедри українознавства та міжкультурної комунікації, кандидат філологічних наук

Тетяна БОТВИН, доктор філософії, доцент

Галина ХЛИПАВКА, кандидат педагогічних наук

Тетяна КОНІВЦЬКА, кандидат педагогічних наук

Тетяна ПУНДИК, викладач кафедри українознавства та міжкультурної комунікації

Оксана ПИЛИПЕЦЬ, викладач кафедри українознавства та міжкультурної комунікації

Надія САЛАМІН, викладач кафедри українознавства та міжкультурної комунікації

Збірник укладено за тезами доповідей VI Міжнародної наукової конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Культура як феномен людського духу (багатогранність і наукове осмислення)» 23-24 листопада 2023 року.

Матеріали друкуються українською, польською та англійською мовами.

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій

Секція 1. Мова як інструмент гібридної війни.

Секція 2. Українська культурно-національна складова світової цивілізації. Культура і війна.

Секція 3. Етичне й естетичне в культурі. Релігія як сфера культури. Інформаційно-комунікаційні технології як новітня форма існування культури.

Секція 4. Соціокультурний вимір науки. Соціально-психологічні

чинники культуротворення.

Секція 5. Національні мови і культури в їх специфіці та взаємодії.
Гендерна чутливість у культурі.

За точність наведених фактів, самостійність наукового аналізу та нормативність стилістики викладу, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідають автори матеріалів та їхні керівники.

©ЛДУ БЖД, 2023

ЛІТЕРАТУРА

1. Історія України: Навчальний посібник. - Київ: Видавничий дім "Освіта", 2008.
2. Субтельний, О. М. Гетьманщина: історія та культура. - Київ: Видавничий дім "Академія", 2012.
3. Козирев, О. Г. Українське національне відродження в ХІХ - початку ХХ століть. - Київ: Наукова думка, 1979.
4. Магочий, В. С. Український національний рух: історія і сучасність. - Київ: Видавництво "Майдан", 2005.
5. Діденко, О. В. Рух за незалежність України: історія та перспективи. - Київ: Інститут політичних та етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України, 2017.

УДК 338.436

**УКРАЇНСЬКА КООПЕРАЦІЯ НА ГАЛИЧИНІ МІЖ ДВОМА
СВІТОВИМИ ВІЙНАМИ ЯК КУЛЬТУРНО-НАЦІОНАЛЬНА
СКЛАДОВА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ**

Ірина ПРОКОПЕЦЬ

*Науковий керівник - Ольга МАРТИН, кандидат економічних наук,
доцент*

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Українська кооперація на Галичині, яка виникла наприкінці ХІХ століття, була успішним економічним проектом: розвиток кредитних, аграрних, споживчих, торговельних та інших кооперативів, патріотична орієнтація української інтелігенції, практична її допомога українському селянству сприяли не тільки економічному розвою, але і якісному зростанню національної

свідомості і українського національного руху. Після програних визвольних змагань, окупації Галичини у 1918 році Польщею українська кооперація через призму економічного прогресу стала методом економічної боротьби і самооборони проти польських окупантів, стала школою самоврядування. Українці, об'єднавшись у кооперативні організації, набували нового досвіду, опановували нові сучасні методи ведення господарства, розвивали сучасну агрокультуру. Коопераційний рух став надією людей у краще майбутнє.

Відродження кооперації як економічного інструменту утвердження і зміцнення українства відбулося в Галичині у 1921 році, коли був створений Крайовий Комітет Організації Кооперативів, метою якого була господарська відбудова і економічний розвиток Галичини за допомогою кооперації. Прийняте гасло – «В об'єднанні власних сил – до добра і краси» – означило вектор українського господарського розвитку. Значну допомогу в розвитку української кооперації на той час надали учасники Визвольних Змагань, що повернулися з війни і еміграції. Перебуваючи в країнах Європи, вони навчалися (зокрема, в Господарській Академії в Подебрадах), набували досвіду, який потім реалізували, працюючи в кооперації. З Галичини кооперативний рух поширюється на Волинь.

Українська кооперація у 20-30-і роках ХХ століття стала організованою і фінансово стабільною економічною системою, яка не тільки сприяла економічному зростанню українства, але забезпечила значний культурних розвиток. Народна Торговля об'єднала дрібних роздрібних торговців у містах. Кредитні спілки були об'єднані в Центробанк (Крайовий Союз Кредитовий). Молочні кооперативи були об'єднані в Маслосоюз, постачальниками якого були понад 200000 фермерських господарств. Діяльність Маслосоюзу була спрямована на розвиток українського агрономічної культури (як у галузі рослинництва, так у галузі тваринництва), на модернізацію переробки аграрної продукції з використанням сучасної техніки і

технології, а також на забезпечення її збуту. Маслосоюз охопив не тільки ринок Галичини, але і експортував сільськогосподарську продукцію до Англії, Німеччини, Данії, Швейцарії, Австрії, Палестини. У 1930 р. загальний експорт масла із Польщі зменшився на 18,9 %, то частка «Маслосоюзу» в ньому навпаки зросла на 7 %, а в експорті всіх кооперативних об'єднань Польщі вона становила 9,5 % [1, с. 114].

Усі ці кооперативи об'єднав Ревізійний Союз Українських Кооперативів. Найважливішими напрямками роботи товариства були: створення різних виробничих і господарських спілок; пропаганда сільськогосподарських знань серед населення; організація читалень, бібліотек, сільськогосподарських і промислових шкіл; проведення з'їздів, курсів й виставок; налагодження роботи зразкових господарств, дослідних станцій; посередництво при купівлі землі, штучних добрив, реманенту, при збуті сільськогосподарських продуктів.

Українська кооперація, яка розвивалася в умовах адміністративного і економічного тиску зі сторони польської влади, успішно конкурувала з польською кооперацією. Кількість кооперативів на Галичині зросла з 279 у 1921 році до 3330 у 1938 році, а кількість членів кооперативів: з 169 тисяч до 600 тисяч. Упродовж цього періоду оборотні кошти української кооперації збільшилися з 48 мільйонів злотих у 1926 році до 100 мільйонів злотих у 1938 році. Напередодні Другої світової війни кооперативи працевлаштували понад 24 тисячі українців [2, с. 1126].

Українська сільськогосподарська кооперація забезпечила економічне зростання українського села, оскільки невеликі селянські товарні господарства, яких було дуже багато, об'єднавшись у кооперативи, успішно конкурували із великими господарствами, уникали несправедливого тиску посередників при реалізації аграрної продукції та закупівлі промислових товарів і насіння. Реорганізація

землеволодіння спрямовувала село на шлях ринкових відносин, селяни стали незалежними у виборі форм і методів господарювання, отримали можливість вільно розпоряджатися виробленою продукцією, це сприяло піднесенню ефективності та продуктивності господарювання, розширенню товарного аграрного ринку. У кооперації Галичини концентрувалося національне виробництво, створювались робочі місця, що скорочувало еміграцію. Фінансово потужна українська кооперація творила ринок для українських товарів і готувала кадри патріотично налаштованих фахівців. Фактично Українці отримали в умовах відсутності держави економічну незалежність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Матейко Р.М. Українська молочарська кооперація Східної Галичини як історико-економічне явище (1904-1939 рр). Наукові записки ВДПУ імені Михайла Коцюбинського. 2006. Вип. 11. С. 112-116.

2. Енциклопедія українознавства. Загальна частина / під головною редакцією проф. д-ра Володимира Кубійовича і проф. д-ра Зенона Кузеля. Мюнхен, Нью-Йорк, 1949. 1230 с.

УДК 159.9 (316.6)

РЕАБІЛІТАЦІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ – УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ ЯК ПИТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Герард КАРО

*Науковий керівник - Емілія КОСТИШИН, кандидат історичних наук,
доцент*

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

У ФАХІВЦІВ ІТ-СФЕРИ.....339

Владислав БІЛИЙ

БЕЗПЕКОВА ТА ЕКОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА
СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА
В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....342

Дмитро ЛЕОНТЬЄВ, Сергій-Ігор КУШПА

РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ
ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ ПРОЦЕСИ.....344

Ірина ПРОКОПЕЦЬ

УКРАЇНСЬКА КООПЕРАЦІЯ НА ГАЛИЧИНІ
МІЖ ДВОМА СВІТОВИМИ ВІЙНАМИ
ЯК КУЛЬТУРНО-НАЦІОНАЛЬНА
СКЛАДОВА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ.....349

Герард КАРО

РЕАБІЛІТАЦІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ –
УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ
ЯК ПИТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....352

СЕКЦІЯ 5

НАЦІОНАЛЬНІ МОВИ І КУЛЬТУРИ В ЇХ СПЕЦИФІЦІ ТА ВЗАЄМОДІЇ. ГЕНДЕРНА ЧУТЛИВІСТЬ У КУЛЬТУРІ.

Роксоляна ВРУБЛЕВСЬКА

АНТРОПОНІМНА ПАРАДИГМА ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІХ
ОНІМІВ У ТВОРАХ В.РУТКІВСЬКОГО.....358

Марта ПОДОЛА

THE RELATIONSHIP BETWEEN LANGUAGE
AND CULTURE: HOW LANGUAGE SHAPES
CULTURAL LANDSCAPE.....363

Константин БУРНАДЗ

ЛЕКСИЧНІ НОВОТВОРИ УКРАЇНСЬКОЇ БЛОГОСФЕРИ
ПЕРІОДУ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....367

Вероніка ЯРИНИЧ

CULTURAL SELF-IDENTIFICATION AND THE CONCEPT
OF DIGNITY.....370

Михайло БУТА

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАЗВ
ПОСАД ПРАЦІВНИКІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....374

Роман ЮЖЕКА

THE DOMINANCE OF THE UKRAINIAN LANGUAGE
IN THE CONDITIONS OF BILINGUALISM.....376

Владислав ВОРОБЕЦЬ

ВПЛИВ АНГЛОМОВНОЇ ПОЖЕЖНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ
НА МОВУ ТА КУЛЬТУРУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.....379

Марія СЕМАНЮК

ВИБРАНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ МОВНОЇ СВІДОМОСТІ
СТУДЕНТІВ З УКРАЇНИ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ У ВНЗ ПОЛЬЩІ.....381

Юлія ЗУБ

МІКРОТОПОНІМИ ВОЛОДИМИРСЬКОГО РАЙОНУ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ: ВІДОНІМНІ НАЗВИ.....385

Анастасія АНДРУЩИШИН

ГЕНДЕРНА ЧУТЛИВІСТЬ ЯК НЕВІД'ЄМНА
СКЛАДОВА ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ.....390

Максим ХОПТА

ВПЛИВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА ФОРМУВАННЯ
МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ УКРАЇНЦЯ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....395